

plavila Drava pri Sv. Marku niže Ptuj. V neznanu so ugotovili 59 letnega sodarja iz Studencev pri Mariboru, Antona Škamleca. Izvolil si je prostovoljno umrt v Dravi, ker je iskal zaman posojilo.

Rimske izkopine. Pri kopanju jarka za kanal javne bolnice v Ptuj so nalete delavci na rimski denar in na razne druge zgodovinsko važne predmete.

Požar povzročil pol milijona dinarjev škode. V nedeljo, dne 24. tega meseca ob pol treh zjutraj so pogorela iz neznanega vzroka tri poslopja Denggovega stavbenega podjetja v Ptuj. Zgorele so velike zaloge lesa, mizarška delavnica z opremo in velike količine raznega žita. Požrtvovalni gasilci so preprečili še večjo nesrečo. Škoda znaša pol milijona Din.

Smrtna nesreča inženerja. Pri preizkušavanju novega kotla v Vošnjakovih tovarni v Šoštanju je dobil inženjer Viljem Frings 15. julija smrtnonevarne opekline, katerim je podlegel 20. julija v slovenjgraški bolnici.

Kozolec je pogorel v nedeljo, dne 17. julija posestniku Brezovniku, po domače Hrastniku v Lokovici pri Šoštanju. Zgoreli so letošnji žitni pridelki, krma in gospodarsko orodje. Zavarovalnina zopet le delna.

Smrtnonevarno je bil poškodovan z nožnim zabodljajem v prsa Ivan Teržan iz Velike Pirešice pri Celju.

Hlod je zlomil nogo 28 letnemu posestniškemu sinu Antonu Zdolškemu v Podgorju pri Št. Jurju ob južni železnici. Poškodovanega so spravili v celjsko bolnico.

Vsled padca s skednja umrl. Posestniški sin Ivan Vrabič iz Skorna pri Šoštanju je padel tako nesrečno s skednja, da je vsled notranjih poškodb izdahnul 18. julija.

Gospodarsko poslopje je uničil ogenj posestniku Černelču v Pavlovi vasi v župniji Pišece.

Prostovoljno v smrt. V noči 18. julija sta se pognala v Savo s Potiorekovega mosta pri Zagorju 29 letni pismonoša Anton Kmet in njegova ljubica Antonija Mlakar, oba iz Trbovelj. Vzrok dvojnega samomora je nesrečna ljubezen.

Utonil je 19. tega meseca v Savi v Sevnici Franc Kolar iz Podvrha v župniji Zabukovje.

Več vlomilcev pod ključem. Pred nedavnim časom je bilo izpuščenih iz mariborske kaznilnice po prestani kazni več poklicnih tatov ter vlomilcev. Komaj so bili na svobodi, so se razkropili po celi Sloveniji in ogrožajo v noči tuje imetje s tatvino in vlomi. Krog Ljubljane, na Gorenjskem in po Dolenjskem je bilo izvršenih v zadnjem času nad 100 vlovov, ki grejo na račun izpuščenih kaznjencev. Orožniki so zopet predali v ljubljanske zapore proslulega nepridiprava Franca Klemena, njegovega znanca in pomagača Tržičana Julija Goloba in 27 letnega krojaškega pomočnika Viljema Kodeljo iz Oberhausna na Nemškem. Prijet je tudi Franc Žagar, ki je prestal pred nedavnim daljšo kazen in se je preživljal v zadnjem času z vlomi, ki so mu vrgli tisočake. Izdala ga je baharija z denarjem.

Roparski napad pri belem dnevu. Dne 18. julija sta se podali na sprehod na

Golovec dve Ljubljanki: vdova, 51 letna Marija Čeč in 29 letna uradnica Micika Ogrin. Na Golovcu so ju napadli trije mladoletni in brezposelni fantini, ki so izrgali med davljenjem Čečevi ročno torbico s 150 dinarji. Ljubljanska policija je prijela enega nepridiprava, ki je prišel pred kratkem iz poboljševalnice, druga dva pa se še klatita nekod po Dolenjskem.

Za krvavo dejanje eno leto navadnega zapora. Letos 10. maja je ustrelil cestar Sotlar z lovsko puško v krčmi pri Sv. Križu nad Litijo svojo ljubico Rozalijo Šinkovič. Ustreliti je hotel še sebe, a se je slabo zadel. Pri sodni razpravi 19. julija pred ljubljanskim kazenskim senatom je Sotlar priznal, da je ustrelil Šinkovičevo, ker ga je prosila, naj jo ubije in nato je še hotel končati sebi življenje radi nesrečne ljubezni. Sotlar je bil obsojen kot oče 5 nepreskrbljenih otrok na eno leto navadnega zapora in se mu vsteje v kazen preiskovalni zapor od 27. junija.

Pri belem dnevu odnesla 40.000 Din. Dne 23. julija dopoldne sta odnesla dva brezposelna neznanca v Ljubljani na Hirske ulici iz stanovanja knjigovodke Marije Roter in njene sostanovalko Marije Jeglič gotovine in zlatnine za 40 tisoč Din. Vlomilca sta izginila neznan kam.

Po štirih letih esumljeni umora. Veliki teden 1928 je zginit na nepojasnjen način 20 letni hlapec Janez Tomažič, ki je služil pred izginutjem pri posestniku Blažu Bradaču v Avstriji in se je ukvarjal s tihotapstvom krog Tržiča in Kranja. — Janezovo truplo so našli šele po dveh letih v avgustu 1930 na posestvu barona Borna pri Sv. Anji nad Tržičem. Le s težavo so dognali, kdo da je neznanec. Sedaj so zaprli štiri tihotapce, ki so bili na veliko soboto, dne 7. aprila 1928 na vrhu Košute, kjer so srečali Tomažiča, ki je bil tudi založen s tihotapsko robo. Tomažiču so baje preiskali obleko, mu odvzeli denar in ga pahnili v prepad. Aretirani danes taje dejanje in pravijo, da je strnoglavil Tomažič v pijanosti v globočino, a oni niso naznanili nesreče iz strahu pred finančno stražo. Preiskava bo umor že pojasnila in dognala krivce.

Smrtna nesreča. Dne 19. julija je kuhala 45 letna služkinja Ana Iler v stanovanju novomeškega advokata Grosa čistilo za parketna tla. Ker je v čistilo bencin, se je zmes vnela in plameni so švigili v služkinjo, ki je bila na mah liki goreča baklja. Ponesrečeni je prihitela na pomoč domača gospa, ki ima opekline po rokah, a pogasili so ogenj na pomoč prihiteli sosedje, ki so tudi strašno opečeno deklo spravili v bolnico, kjer je pa podlegla opeklina.

Domačija pogorela vsled udara strele. Dne 18. julija je udarila strela v skedenj posestnika Jankoviča v Srečju pri Šmarjeti v bližini Novega mesta. Radi močnega vetra je preskočil ogenj še na drugo gospodarsko poslopje, ki je pogorelo. Vnela se je tudi z opeko krita hiša, vendar to so še oteli. Ogenj je uničil s poslopji vred Jankoviču: krmo, žito, poljsko orodje, sođe in 20 hl vina. Škoda je krita le z delno zavarovalnino.

Smrtna nesreča. Pri izkopavanju peska je 15. julija smrtno ponesrečil v Stru-

gah na Dolenjskem 25 letni Anton Hren. Nenadoma se je usula na delavca tako težka plast zemlje, da mu je strla prsni koš.

Mariborsko Muzejsko društvo je izdalo izvestje, kjer so lepo in zanimivo opisane toplice in slatine na Slov. Štajerskem.

Lepo perilo je ponos vsake gospodinje. Dobro platno se dobi zelo poceni pri Stermecki v Celju.

Morska kača.

O morski kači nam je ohranilo ustno izročilo to-le: Leta 1808. se je pognala na suho ob enem izmed atlantskih otokov kači podobna morska žival. Kača je bila dolga 56 čevljev in 12 pa debela. Zmerili so jo ter opisali in tako je znano, da je imela glavo, nekateri so celo trdili, da so videli nosnice. Po hrbtu jej je rasla ščetinasta griva do repa. Opaziti je še bilo par plavut ali nog. Koža je bila gladka, siva ter brez luskin.

Nekako istočasno je opazoval župnik enako žival pri otočju Hebridov zapadno severno od Angleške. Dvignila se je visoko nad valove, da je bilo razločiti eno oko. Duhovnik se je prestrašil pošasti in je veslal proti obali. Ko je bil v enaki razdalji od kače in obali, je prva dvignila glavo iz vode za trenutek, pa se je takoj zopet potopila. Njeno obnašanje je kazalo na to, da hoče preganjati čoln, radi tega je napel veslar vse moči, skočil iz čolna na suho in splezal na bližnjo skalo. S skale je videl, kako se je pognala pošast iz vode naravnost proti čolnu, zopet dvignila glavo, se trudila na vso moč, da bi se izkotala iz zaliva v odprto morje, kar se ji je slednjič vendarle posrečilo.

Avgusta leta 1817 so opazovali v lučki Gloucester v Severni Ameriki kači podobno žival, ki je bila izredno velika ter nagla. Na površino se je prikazovala le ob mirnem ter čistem morju. Izgledala je liki veriga iz enega za drugim spojenih sodov, katere je gugala voda sem in tja. Očividci so cenili žival na 90 čevljev dolžine, glava je bila podobna oni od kače klopotače, a velika kakor konjska. Po nekem drugem poročilu bi naj bila ta kača dolga 120 čevljev, bi naj bila imela 30 do 40 grbastih oteklin, od katerih je bila vsaka tako velika kakor sod. Teló je bilo temno rjavó, glava je bila dolga 6 do 8 col. Nikdo pa ni opazil na kači oči, ne grive in nosnic.

Avgusta 1819 je videlo na stotine oseb tako kačo v bližini obali pri severoameriškem mestu Boston. Imela je 13 grbastih vijug, držala je glavo po koncu in njene oči so bile bodeče.

Leta 1833. je omenjalo morsko kačo ameriško časopisje.

Leta 1837, s pričetkom pasjih dni, so videli morsko kačo pri Norveškem. Preplašeni ribiči so cenili pošast na 800 komolcev.

Tudi leta 1846 bi se naj bila ista strašna kača prikazala ob norveški obali.

Nemški naravoslovec dr. Koch je izkopal v severoameriški državi Alabama okostje neke bajne živali, katero je na-

zval vladarja voda. Okostenjak ima podobnost z opisi, ki se tičejo žive morske kače.

V novejšem času z brzovjavom, telefonom in podmornicami, z radiom, aeroplani in Zeppelinimi pa še nikdo ni zadel na grozno morskó kačo.

Sadna razstava v Mariboru?

V letošnji 29. številki tega lista si je nekdo, ki se ni podpisal, dovolil s kolum udrihati po Kmetijski podružnici Maribor in okoliš in po tukajšnji Vinarski in sadjarski šoli, ker doslej nista kazali zanimanja za prireditev sadne razstave v Mariboru in ju poziva, naj letos popravita, kar sta zamudili. Če bi se bil pisec spomnil Sadjarske in vrtnarske podružnice v Mariboru, bi tudi tale dobila par udarcev; zato se prej imenovanima pridružuje v naslednjem odgovoru.

Naša pokrajina danes glede sadja ni več neznaná, kakor je bila še pred nedavnim; pozna jo malone vsa Evropa in celo Amerika. Vsak se utegne spomniti, da so pred dvema letoma inozemski kupčevalci sadja že poleti prišli k nam gledat, kako se kaže sadna letina. In tudi letos so, kakor hitro se je pri nas začela kazati sadna letina, prišli Nemci, Nizozemci in Američani, da se prepričajo, kaj in koliko glede sadja naš svet obljubuje. Danes nam torej ni več treba tujce opozarjati na naše sadje; zato pa nam sadne razstave, ki ima zgolj reklamno svrho, ni več treba. Danes naj je glavni smoter naših sadjarjev organizacija vnovčevanja ter pravilno obiranje, sortiranje in vkladanje sadja. Doba, v kateri so sadne razstave imele smisel, je hvala Bogu za nami.

Sadnih razstav pa tudi z ekonomske-

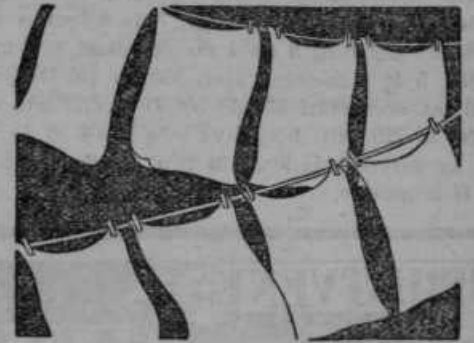
ga stališča ni brezpogojno priporočati. Dolgotrajne priprave stanejo poleg ogromnega dela ogromno denarja, ki ga pa danes ni in v sedanjih razmerah tudi ni pričakovati. Povsod, kjer so zadnji čas priredili večjo sadno razstavo, kakor na primer v Ptuj, zatrjujejo, da niso dosegli niti zdaleka pričakovanega uspeha ne v moralnem in tudi ne v kupčijskem oziru; razstave so vkljub podporam večinoma končale z denarnimi primanjkljaji. Nemci so sadne razstave skoraj popolnoma opustili, pač pa mislijo na sadne sejme. Predočimo si, koliko bi taka razstava stala v Mariboru. Kjer je okoliš majhen in so podružnični člani v bližini razstavišča, dovršijo priprave za razstavo malone tile sami, torej skoro brez stroškov; tudi prostor navadno ne stane nič, ker ga daje šola. Docela drugačne razmere so v Mariboru. Kmetijska podružnica ima svoje člane do málega v približno štiridesetih občinah izven Maribora. Tudi Sadjarska in vrtnarska podružnica ima večji del svojih udov na kmetih. Kako naj pomagajo tile razstavo pripraviti? Vinarske in sadjarske šole pa se ne more k temu delo vpreči; šola ima svojih poslov dovolj in zlasti v jesni ima strokovno osebje poleg vsakdanjih dolžnosti s prirejanjem raznih tečajev na zavodu in predavanji na kmetih dela čez glavo. Za pripravo sadne razstave v Mariboru bi se torej moral vsak korak, vsak prijem, vsaka deska, skratka vse plačati. In koliko bi stal prostor? V pošteev more priti le dvórana Union.

Iz navedenih vzrokov Kmetijska podružnica, sadjarska in vrtnarska podružnica in Vinarska in sadjarska šola ne morejo zagovarjati misli, da bi se letos v Mariboru priredila sadna razstava. Sicer se pa svojih dolžnosti do sadjarjev dobro zavedajo, kar njih sedanje delovanje dovolj dokazuje.

Za Kmetijsko podružnico Maribor in okoliš: Gabriel Majcen, tč. načelnik.

Za Vinarsko in sadjarsko šolo ter Sadjarsko in vrtnarsko podružnico za Maribor in okoliš: Josip Priol, ravnatelj.

"Dobro ohranjeno je -perilo!" - seveda če je oprano z Gazelo!

TERPENTINOVO - MILO

GAZELA

pere res lepo belo

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 23. julija so pripeljali špeharji 10 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12 do 14 Din, iste cene je bila tudi slanina. Kmetje so pripeljali 16 voz sena po 55 do 80 Din, šest slame po 50 do 60 Din, 12 voz krompirja po 1.50, 9 čebule po 3 do 4.50 Din (česen 8 do 12). Zelje 1 do 3, kumarce 0.50 do 2 Din. Pšenica 1.75, rž 1.75, ječmen 1 do 1.25, oves 1 do 1.25, kuruza 1.50, proso 1.75, ajda 1.25, fižol 2 do 2.50, grah 2 do 3 Din. Bili so na trgu trije vozi zelenjave iz Varaždina, ki je bila večinoma razprodana. Cene so padle za 0.50 pri kg. Kokoš 18 do 30 Din, piščanci 18 do 60 Din, raca 15 do 20 Din, gos 30 do 50 Din, puran 35 do 60 Din. Čeli orehi 5 do 6 Din, luščeni 16 do 18 Din. Paprika 0.25, hren 6 do 8, karfižola 0.50 do 2, kisló zelje 4 Din. Buče 2 do 3, endivija 0.50 do 1, glavната solata 0.50 do 1 Din. Gobe 1 do 2 Din, borovnice 1 do 1.25, maline 5, grozdíče 2 do 3 Din. Črešnje 4 do 6, marelice 8 do 12,

Dežela brez dolgov.

Na naši materi zemlji, ki vedno bolj propada radi vsakojakih kriz, je vendarle še dežela, ki je celo v sedanjem težavnem času brez pare dolga. Ta na celem svetu edino še nezadolženi raj je polutok Alaská na severu Kanade. Alaská nima ene enega dolarja dolga, je izjavil pred kratkem zastopnik Alaské, James Wickersham na kongresu severoameriških Zedinjenih držav. Alaská pozna promet in trgovanje le z gotovino. Državni proračun je v najbolj sigurnem ravnovesju. Kdor nima denarja v blagajni, tudi ne more trgovati. To načelo je vnešeno v ustavo Ala-

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov.

31

(Konec.)

Pogostoma je obiskovala lesičke kovačnice. Najboljši mojstri so izdelovali iz njenega zlatega turškega plena obljubljené darove za Marijina svetišča. Bila je že javna tajnost, da se bodo vršila med obema Gospojnicama velika romanja v zahvalo za zmago nad Turki. Na romanja je bil vabljen s prižnic podružnic prazupnije Pilštajn priprosti kmečki narod. Obisk božjih poti je bila tedaj srčna potreba zahvale pomoči kristjanov — Mariji.

Na Veliko Gospojnico leta 1593. je bila zahvalna procesija iz Pilštajna k naši ljubi Gospej v Zagorju. Naroda je bilo kakor mravelj. Ljudje v spokornih oblačilih so motili na glas, prepevali Marijine pesmi in pod nebom je stopala duhovščina, ki je nosila na svilnatí odejici žezlo iz čistega turškega zlata za zagorsko Mater božjo. Med Marijinimi častilci je bila seve tudi organi-

zatorica javne zahvale Mariji — Ema kot spokornica. Po pridigi o zmagi nad Turki, s katero so bili proslavljeni po Emi tudi spodnji kraji, je bila slovesna sv. maša. Med sv. daritvijo je bilo podarjeno Marijinemu kipu zlato žezlo s prošnjo, naj vlada odslej nad slovensko-hrvatskim narodom mesto mohamedanskih Turkov — pomoč kristjanov — Marija!

Verniki so plakali na ves glas, ko so se priznavali z navdušenjem za Marijine podložnike.

Še slovesnejše od zagorske procesije je bilo zahvalno romanje k žalostni Materi božji na starih gorah nad Podsredo. Tukaj sta bili obenem dve pridigi: ena znotraj in druga zunaj. Propovednika sta razlagala romarjem trojno gorje, ki je obiskalo v zadnjih desetletjih slovenski in hrvatski narod. Slikala sta v ganljivih besedah upravičeni kmečki upor, ki je bil udušen z mečem domače gospode. Spominjala sta zbrane množice na strahovito morilko kugo, ki je zapustila te kraje le na Marijino priprošnjo. In zlo vseh zla je krvolok Turek, katerega je strla pomoč kristjanov — Marija. Trojno gorje, ki je privijalo Sloven-